

ОТДѢЛЪ I.

Козмографія.

2. И съ одно просто съглядваніе разумѣваме, че всички-ты разсѣяни звѣзды по небо-то ся врѣтять около Землѣ-тѣ въ единъ день и една нощь, сирѣющи въ разстояніе на 24 часове. На-истинѣ глядаме най-свѣтло-то отъ всички-ты звѣзды, Слынце-то, да изгрѣва всякой день отъ една страна, нареченї Вѣстокъ, да изминува всичко-то пространство на небо-то и да отѣва захожда въ наспоряднѣ-тѣ страна, нареченї Западъ, и пакъ да ся заврьща сутрѣнї на Вѣстокъ. Сѫще-то съглядываеме, че правяты и всички-ты други звѣзды: виждатся чѣто, като ся движѣть въ исто-то разстояніе на врѣмя-то, описуватъ крѣгове около Землѣ-тѣ, и това обще движеніе ся вижда чѣто става около една точка, којто си стои неподвижна както ось или вѣзель. Той ся наричя Полюсъ, и ся познава отъ една звѣздѣ, весма близо до него, затова и тя ся наричя Полярна Звѣзда.

3. Отъ друго такожде просто съглядваніе ся разумѣва, че Слынце-то и Луна-та, двѣ по-главны звѣзды на Небо-то, не стоять заякнѣто на едно мѣсто, золкото спротивъ други-ты звѣзды: Слынце-то напрѣд-кнува всякой день малко камъ вѣстокъ като ся движе успорядно колко-то спротивъ обще-то движеніе на Вселенїї, съ такъвъ начинъ чѣто нито захожда нито изгрѣва то всякога съ исти-ты звѣзды. Притова точки-ты на неговы-ты вѣстокъ и западъ не сѫ всякога сѫщи-ты, обаче ся приближяватъ или отдалятъ отъ Полюса спорядъ часове-ты на годинѣ-тѣ; тиа промѣны на положеніе-то ся опирать въ едны прѣдѣлы, които гы не надминува никога тая най-свѣтла звѣзда. Така отъ тиа съглядванія достигнѣло да размыслеватъ, че Слынце-то има едно дневно движеніе обще съ други-ты звѣзды на небо-то; о-